

Nagroda Polskiej Akademii Umiejętności im. Erazma i Anny Jerzmanowskich pod patronatem Województwa Małopolskiego w roku 2012

Szanowni Państwo,

Spotykamy się już po raz czwarty w tym ważnym dla Polaków miejscu, aby uczcić pamięć inżyniera Erazma Jerzmanowskiego, fenomenalnego wynalazcy i organizatora przemysłu, hojnego dobroczyńcy i płomiennego patrioty. Człowieka, który najpierw walczył o Polskę z bronią w ręku, potem całe życie pomagał potrzebującym, a odchodząc, swoją fortunę przekazał Ojczyźnie.

Nagroda im. Erazma i Anny Jerzmanowskich, ustanowiona testamentem Erazma Jerzmanowskiego z 25 kwietnia 1908, była realizowana przez Akademię Umiejętności poczynając od 1915 roku. Druga wojna światowa, a potem wymuszona przerwa w działalności PAU, położyły kres temu imponującemu dziełu, zrodzonemu z wyobraźni niezwykłego człowieka. Wydawało się, że to kres ostateczny.

Ale odrodzona Akademia nie mogła oczywiście zapomnieć o wielkim gościu Erazma Jerzmanowskiego. Wytrwałe starania, wsparte mocno przez Towarzystwo Przyjaciół Prokocimia im. Jerzmanowskich, znalazły zrozumienie u władz Małopolski, które zdecydowały o odnowieniu nagrody, dając sygnał, że nasz region chce konsekwentnie kontynuować swoją ogólnopolską, historyczną rolę. Dzięki tej doniosłej, dalekosiężnej decyzji, możemy dzisiaj przypomnieć nie tylko fundatora, ale również znakomitych laureatów, których imiona przez lata budowały prestiż nagrody. Są wszak wśród nich tacy giganci jak Metropolita Adam Sapieha, jak Henryk Sienkiewicz i Ignacy Paderewski, jak Napoleon Cybulski i Oswald Balzer.

Tegoroczny Laureat doskonale wpisuje się w tę świetną tradycję Nagrody.

Profesor Adam Bielański, światowej sławy uczyony, nestor polskich chemików, nauczyciel kilku pokoleń, twórca znakomitego ośrodka krakowskiej chemii nieorganicznej, jest przecież prawdziwą instytucją i – bez wątpienia –

fol. Andrzej Kobos

najbardziej znanym krakowskim uczonym. Pana sukces, Panie Profesorze, jest też sukcesem tych wszystkich instytucji, które wzbogacił Pan swoją pracą: Akademii Górniczo-Hutniczej, Uniwersytetu Jagiellońskiego i Instytutu Katalizy i Fizykochemii Powierzchni Polskiej Akademii Nauk. Jestem szczęśliwy, że mogę dzisiaj złożyć Panu hołd w imieniu Polskiej Akademii Umiejętności, w której odrodzeniu miał Pan przecież tak istotny udział.

Oprócz Dyplomu, Laureat otrzyma medal ofiarowany przez Pana Profesora Stefana Dousę, któremu za ten dar serdecznie dziękuję.

Kończąc, chcę też gorąco podziękować Dyrekcji i Personelowi Zamku Królewskiego na Wawelu za piękną oprawę dzisiejszej uroczystości. Jeszcze raz wyrażam uznanie Władzom Małopolski, a Szanownemu Laureatowi serdecznie gratuluję, życząc zdrowia i dalszych owocnych lat działalności.

ANDRZEJ BIAŁAS

Wawel, 14 maja 2012